

MV
Jan 22
XII-3360

HUNGARY

COMMUNICATIONS
Post

/500/
/504/ ✓ 755.4

THE MAIN TELEPHONE EXCHANGE IN BUDAPEST.

SOURCE LONDON: A technician, employed at the telephone exchange in BUDAPEST.

DATE OF OBSERVATION: Until mid-November 1956.

ENGLISH SUMMARY: See the headline, please.

EVALUATION COMMENT: This report supplies some additional information on the BUDAPEST telephone network. It confirms the censorship of telephone communications.

The special telephone network for the use of the CP is confirmed by documentary evidence which reached the West after the revolution. The pages published from RAKOSI's notebook also revealed some numbers of this secret telephone network.

+ + +

"BUDAPESTen két ugynevezett amerikai rendszeru központ volt. Ennek lényege az volt, hogy a rendes hat számjegy letárcsázásával az ország bármely pontja kapcsolható volt. Egy volt a MÁV birtokában BUDAPEST Vasuti Főosztály Stalin ut, a másik az ÁVH birtokában. A Május elsejei felvonuláskor a szobor körül minden három négyzetméteren volt telefonkészülék, de az egész Vársoligetben is számtalan. A "megdönthetetlen államban" ennyire féltek a fejesek. A legtitkosabb központ a Terézben volt. A Nagymező utcai fronton a falba volt beleépítve. Miig mi telefonosok is csak a forradalom alatt tudtuk meg. Összeköttetésben volt a Köztársaságtéri Pártházzal, az Akadémia utcai Pártházzal és a Parlamenttel. Mindenütt külön voltak bekötve a párt vonalai. Ezek a BUDAPEST-i Távbeszélő Igazgatóság Titkor Különosztályához tartoztak.

A Párt részére külön vonalak voltak fenntartva, az tehát nem fordulhatott elő, hogy a párt ne kapjon vonalat. Ellen-
tétben a polgári vonalakkal, ahol gyakori volt a várás és téves kapcsolás.

/more/

A beszélgetések lehallgatása műszakilag nem okozna nehézséget. De központonként 3-4 ezer emberre volna szükség és azoknak megbízhatóknak kellene lenniök. A beszélgetéseket tehát periodikusan hallgatták le. ez úgy történt, hogy a "bizalmi csoport egyes kerületeket /ez hetenként változott/ átkapcsolt az osztályra. Automatikusan minden huszadik beszélgetést lehallgathatták így. A külföldi beszélgetéseket mind lehallgatták, de nincs tudomásom megtorlásról. A közönség általánosan tudott a lehallgatásról és óvatos volt.

Műszakilag a PEST-i készülékek típusa kétféle volt:

- 1./ C B 24-es, ami elavult régi típusu,
- 2./ C B 35-ös közepesen korszerű típus.

Készülék bekötési típusok: Szóló, iker, titkos, bizalmas és szigorúan bizalmas. Az első három tartozik a rendes karbantartó személyzet felügyelete alá. Az utóbbi kettőt pedig a különosztály végzi. Minden beszélgetés lehallgatható BUDAPEST-en a Pósta készülékein. A Központok alkatrészei pótolhatatlanok. A BUDAPEST Belojannisz Híradós Technikai gyár alkatrészei ugyanis alkalmatlanok. Külföldi pedig nincs. A BUDAPEST-i Telefongyár csak szovjet exportra dolgozik. Az exportár darabonként 2 forint 10 az előállítási ár azonban 250 forint. Igen rossz a szerszám-ellátás. A műszerészek saját készítményű szerszámokkal dolgoznak s az anyagraktárban már csak használhatatlan alkatrészek vannak.

Maguk a központok műszakilag elavultak. Egyetlen vállalat a Pósta Telefon osztálya dolgozik nagy haszonnal. Felépítési rendszerben van: Western Western side, Standard típus. Behozatal nincs. A hibaszázalék igen nagy: az anyag silánysága miatt. A legtöbb hiba az ugynevezett forgotípusú gépeknél mutatkozik, amelyek a kapcsolást végzik. A kefekiváltók fém anyagai pótolhatatlanok. Ugyanez a helyzet a kábelezésnél. Igen hamar tönkremennek, mert alumíniumból vannak.

A fizetésekhez képest a telefondíj nagyon drága. Egyes beszélgetés ára 60 fillér. Szóló állomás havi 60 forint, iker 25. Ezekben 50, illetve 25 beszélgetés foglaltatik. Minden további beszélgetés 60 fillér. Mégsem lehet telefonkészülékhez jutni. Az áramkörök bővítése rendkívül költséges. Az áramkörök: 1. Híváskeverő, vonalválasztó. 2. híváskereső és regiszter.

A forradalom alatt a központok működése igen nehéz volt. Először a nemzetőrség szállta meg a központokat, később a katonaság, majd az oroszok. Vonalat ebben az időben nem lehetett kapni. A főközpontok mellett /József, Krisztina, Erzsébet stb./ a hálózathoz tartoztak a mellék illetve törpe központok. Egy-egy főközpontba több mellékközpont van bekapcsolva. Például: József központhoz tartozik: KÖBÁNYA, KISPEST, SZENTLŐRINC mellékközpont. Ezekhez a mellékközpontokhoz csatlakoztak a törpe központok.

BUDAPESTen hét nagy telefonközpont van. József, Erzsébet, Krisztina, Teréz, Lipót, Lágymányos, Belváros. 10-15 ezer állomás tartozik egy-egyhez. A központok nagyrésze 7 a/1 és 7 a/2-es típusból áll. Ennek oka, hogy a külföldi típusok nem jutnak el Magyarországra. A terhelőképesség igen kicsi. Alkatrészek hiányában egyes kerületek napokig nem működnek. Minden hónapban tartanak termelési értekezletet. Ezekén éles hangon kritizálnak. Sokszor egy villanykörte, vagy egy két köteg vezeték is gondot okoz. Az osztályvezető és a párttitkár sztalini szólamokkal védekezik: " A szocializmus építésében is lehetnek nehézségek."

A központokban normarendszer van. Minden hónapban az ugynevezett normabizottság 1000-1200 hívást hajt végre. Ezenkívül meg van az esetleges háború esetére a sziréna berendezés kapcsolója. Ez például a József központban /Horváth Mihály tér 17-19/ a kábelrendezőnél van elhelyezve. Ezek a jelzőállomások titkosak. Elkezdték egy magnetofon építését, amely egy-egy körzet teljes felvételét el tudja végezni. Tehát, ha majd működik, az összes beszélgetéseket rögzíteni tudja majd. Ezekről a titkokról minden beosztott tudott. Ezenkívül a Távbeszélő Igazgatóság épülete mellett építettek egy külön vasbeton bombabiztos épületet, amelynek fala 120 centiméter vastag volt. Ez ÁVH központ volt."

End